GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 250. *Joi, 6 (18) Noemvre.* **1886.**

Braşovŭ, 5 Novembre 1886.

Făcêndŭ o seriósă şi amărunţită analisă programului ce şi l'a stabilitŭ guvernulŭ comunŭ alŭ monarchiei nóstre a-lŭ urma în politica esternă şi anume în cestiunea bulgară, aşa precum l'a espusŭ ministrulŭ de esterne Kalnoky în delegaţiunea ungară, ajungemŭ la convingerea, că guvernului comunŭ îi lipsesce energia d'a face oposiţiune seriósă Rusiei.

Ministrulŭ de esterne a spusŭ dela începutŭ, că cele ce se petrecŭ în interiorulŭ Bulgariei nu-lŭ privescŭ şi că monarhia nóstră are sĕ vegheze numai, ca natura şi fiinţa principatului bulgarŭ sĕ rĕmână aşa cum le-a creatŭ tractatulŭ din Berlinŭ, sĕ nu se pricinuéscă independenţei Bulgarilorŭ nicĭ o păgubire ce ar sta în contraḍicere cu tractatele.

Din cele întêmplate până acum în Bulgaria, nimenea nu va putea ḍice, că libertăţile şi independenţa Bulgariei garantate de puterĭ au rĕmasŭ neatinse. Când unŭ principe e silitŭ sĕ 'şĭ părăséscă tronulŭ, când unui guvernŭ i se ia putinţa d'a pedepsi pe rebelĭ, când se agită în ţéră în contra legalităţiii alegerilorŭ şi marei adunărĭ naţionale, când ucigaşii suntŭ reclamaţĭ a fi puşĭ în libertate ca ómenĭ cinstiţĭ, şi tóte acestea la cererile şi la ameninţările unei puterĭ străine, nimenea nu mai póte susţinea, că acestea ar fi cestiunĭ curatŭ interióre bulgare, pentru că nicĭ unŭ tractatŭ nu dă vre-unei puterĭ dreptulŭ d'a se amesteca atâtŭ de adêncŭ în afacerile dinăuntru ale unui statŭ, ale cărui libertăţĭ şi independenţă suntŭ recunoscute şi garantate de tóte puterile fără escepţiune.

După principiulŭ ce-lŭ stabilesce ministrulŭ de esterne Kalnoky, ar puté orĭ când şi orĭ ce putere sĕ se amestece în afacerile orĭ cărui statŭ, care prin nesuficienţa mijlócelorŭ de putere, de care dispune, nu póte face resistenţă. Bine că purtarea generalului Kaulbars şi prin elŭ a Rusiei a atrasŭ Bulgarilorŭ simpatiele Europei, dér cu ce folosŭ se vorŭ alege Bulgarii din aceste simpatii din depărtare? Camcă generalulŭ Kaulbars n'a obţinutŭ nicĭ unŭ succesŭ până acum, acésta ni se pare că e pré multŭ ḍisŭ. A obţinutŭ destulŭ şi încă pré multŭ. Totŭ ce au făcutŭ şi facŭ regenţa şi guvernulŭ bulgarŭ până acum n'au avutŭ şi n'au succesulŭ doritŭ, tocmai fiindŭ că au pe partea lorŭ numai simpatiele puterilorŭ, care nu suntŭ în stare sĕ pună capĕtŭ uneltirilorŭ agenţilorŭ ruşĭ. Décă cu tóte acestea se mai susţinŭ regenţa şi guvernulŭ bulgarŭ, acésta nu se datoresce nicĭdecum acelorŭ simpatii, ci curentului antirusescŭ, iubirei de libertate şi de independenţă a poporului bulgarŭ.

A mai ḍisŭ ministrulŭ Kalnoky, că décă monarchia ar veni în situaţiunea d'a interveni pentru apĕrarea tractatului din Berlinŭ, îi suntŭ asigurate simpatia şi cooperarea tuturorŭ acelorŭ puterĭ, care voescŭ sĕ apere tractatele europene.

E curiosŭ că se mai vorbesce de tractatulŭ din Berlinŭ. Cestiunea egipténă, cestiunea Batumului, cestiunea rumeliotă şi acum cestiunea bulgară óre n'au sdrenţuitŭ destulŭ acelŭ tractatŭ? Şi e întrebare, carĭ puterĭ mai stăruescŭ pentru apĕrarea ciuruitului tractatŭ din Berlinŭ după ce Rusia a doveditŭ prin fapte că nu vrea sĕ scie de elŭ? Germania a spusŭ, că în Bulgaria n'are de apĕratŭ interese germane şi că prin urmare, după cum însuşĭ d. Kalnoky a datŭ a se 'nţelege, la altŭ ajutorŭ decâtŭ prin sfaturĭ, prin mediaţiune cu vr'o vorbă bună, nu se póte aştepta monarhia nóstră. Anglia a declaratŭ, că numai în a doua liniă o privesce cele ce se petrecŭ în peninsula balcanică şi pressa ei nu arareorĭ a afirmatŭ, că în schimbulŭ modificărilorŭ din peninsula balcanică se mulţamesce Anglia cu compensaţiunĭ în altă parte. Francia nu se va strica cu Rusia, ea are alte planurĭ. Italia are mai multe interese la Marea mediterană decâtŭ în peninsula balcanică. Turcia e incapabilă d'a întreprinde o acţiune şi însuşĭ ministrulŭ Kalnoky a condamnat'o ca pe o putere pe care Europa nu póte conta şi a cărei atitudine pasivă inspiră numai îngrijirĭ puterilorŭ. Póte că speră d. Kalnoky sĕ se schimbe lucrurile aşa precum doresce, dér acésta e o cestiune a viitorului şi asupra resultatului nu ne putemŭ pronunţa. In starea actuală a lucrurilorŭ situaţiunea e aşa precum amŭ arătat'o.

A făcutŭ, nu-i vorbă, ministrulŭ Kalnoky o declaraţiune în aparenţă importantă, că o ocupare a Bulgariei, fiă ea şi numai parţială, séu trimiterea unui comisarŭ rusŭ în Bulgaria, care s'ar amesteca în guvernarea ţĕrii, ar constrînge pe monarchia nóstră sĕ ia o posiţiune hotărîtă faţă cu Rusia.

Amŭ ḍisŭ că în aparenţă e importantă, pentru că ministrulŭ a spusŭ în discursulŭ sĕu, că Rusia a datŭ asigurarea, că nu va ocupa Bulgaria. Şi nicĭ nu are nevoiă. Generalulŭ Kaulbarsŭ face totŭ atâta trébă în Bulgaria ca şi unŭ comisarŭ. A sciutŭ zădărnici până acum tóte actele guvernului şi ale Sobraniei, ba şi-a vĕḍutŭ împlinită dorinţa d'a vedea pe deputaţii Sobraniei luândŭ drumulŭ către casă şi Sobrania amânată pe timpŭ nehotărîtŭ. Agentulŭ diplomaticŭ rusŭ în aparenţă, dér în realitate comisarŭ rusŭ, va continua înainte ca ómenii sĕi a pune beţe'n róte regenţei şi guvernului bulgarŭ în orĭ ce acţiune, care ar întreprinde-o.

Dér chiar o ocupaţiune a Bulgariei e posibilă şi încă fără sĕ întêmpine oposiţiune. Se cere la acésta numai consimţĕmêntulŭ Turciei şi alŭ puterilorŭ. Şi apoi póte garanta d. Kalnoky că nu va putea obţinea Rusia şi acéstă consimţire, negreşitŭ cu órecare condiţiunĭ, carĭ póte că nicĭ nu'i vorŭ îngreuia ajungerea scopului sĕu?

Totŭ din espunerea ministrului de esterne isvorĕscŭ şi temerile, că Bulgarii vorŭ fi supuşĭ încă la grele încercărĭ, care cu putinţă e sĕ'i împingă orĭ la supunere, orĭ la acte de desperare pentru salvarea libertăţii şi independenţei lorŭ. Contele Kalnoky a fostŭ întrebatŭ, décă admisibilă e întronisarea unui principe vasalŭ rusŭ, aducerea unui ministru de rĕsboiu şi a oficerilorŭ ruşĭ în Bulgaria. Ministrulŭ a rĕspunsŭ fórte evasiv, pare că ar fi voitŭ sĕ nu i se fi pusŭ acéstă întrebare. A rĕspunsŭ că numai atâta póte ḍice, că totŭ ce e egalŭ cu o confiscare a independenţei principatului autonomŭ, cu unŭ protectoratŭ, nu e admisibilŭ; dér a adausŭ totodată, că greutatea zace în împrejurarea, că cum sĕ se organiseze singurŭ acestŭ principatŭ, abia în desvoltare, fără ajutorulŭ unui alŭ treilea, când îi lipsescŭ oficerĭ superiorĭ, când între oficerii inferiorĭ nu e disciplină, ş.a; că tratatulŭ din Berlinŭ a căutatŭ sĕ evite totŭ ce ar putea vătăma susceptibilitatea Rusiei, fiindŭ acésta în natura lucrurilorŭ; că nu e cu putinţă, ca raportulŭ încordatŭ dintre Rusia şi Bulgaria sĕ rĕmână permanentŭ, se va găsi unŭ mijlocŭ de îndulcire; că pentru definitiva regulare a stărilorŭ bulgare este nendoiosŭ necesară cooperarea Rusiei; că décă generalulŭ Kaulbars a provocatŭ animositatea contra sa şi a Rusiei, vorŭ trebui şi Bulgarii sĕ mai slăbéscă din atitudinea lorŭ; că nu se póte crea în Bulgaria o stare suportabilă şi durabilă, fără restabilirea bunelorŭ raporturĭ între Rusia şi Bulgaria.

Pentru ca ministrulŭ Kalnoky sĕ facă aceste declaraţiunĭ, nu era nevoiă sĕ facă o espunere de aprópe trei óre asupra cestiunei bulgare. Acésta însemnéză, că pentru susţinerea păcii Bulgarii potŭ fi chiar sacrificaţĭ. Prin declaraţiunile de mai susŭ, ministrulŭ Kalnoky recunósce Rusiei dreptulŭ de a procede în Bulgaria ca într'o provinciă rusă şi că puterile nu-i vorŭ refusa nicĭ principe vasalŭ, nicĭ ministru de rĕsboiu, nicĭ oficerĭ în Bulgaria. E destulŭ ca acestŭ statŭ sĕ se numéscă „principatulŭ autonomŭ Bulgaria,“ dér cu principe, cu guvernŭ şi cu administraţiune ruséscă, pentru că nu trebue sĕ se atingă „susceptibilitatea Rusiei.“ Bulgarii trebue sĕ se împace cu Rusia, altŭ chipŭ de scăpare nu e, aşa şi-a sfĕrşitŭ contele Kalnoky declaraţiunile.

Acum sciu Bulgarii ce au de făcutŭ: orĭ supunere, orĭ resistenţă desperată. De aceste două alternative atérnă şi durarea séu turburarea păcei Europei.

Amânarea Sobraniei bulgare.

Şedinţa dela 13 Noemvre n. a Sobraniei bulgare a fostŭ cea din urmă în acéstă sesiune estraordinară. Étă cele petrecute în acéstă şedinţă:

Inaintea şedinţei s'a decisŭ ca regenţii Stambuloff şi Mutkuroff, pentru a se conforma usurilorŭ parlamentare, şi în urma demisiunii d-luì Karaveloff, sĕ ofere demisiunile lorŭ adunării şi ministerulŭ sĕ céră Sobraniei ca sĕ-i realégă.

La începutulŭ şedinţei, preşedintele cetì telegramele schimbate cu principele Waldemar şi cu regele Danemarcei. Cea din urmă din aceste telegrame spune, că regele neacceptândŭ tronulŭ oferitŭ fiului sĕu, refusă a primi deputaţiunea adunării. Plecarea decĭ a acestei deputaţiunĭ devine inutilă.

Preşedintele cetì apoi demisiunea d-lorŭ Stambuloff şi Mutkuroff. Aceştia declară, că unulŭ din regenţĭ a demisionatŭ, şi principele Waldemarŭ refusândŭ tronulŭ ce i s'a oferitŭ, credŭ că trebue şi ei sĕ remită puterea lorŭ în mânele adunării.

Demisiunea d-lui Karaveloff e pusă la ordinea ḍilei. D. Slaveikoff şi Mihailovsky, oratorĭ ai oposiţiei, susţinŭ că Sobrania nu este competintă pentru a primi acéstă demisiune. D. Rizoff, unulŭ din autorii revoluţiunei din Filipopolĭ, deşi partisanŭ alŭ guvernului, vorbesce în sensulŭ incompetinţei marei adunărĭ pentru a primi demisiunea d-lui Karaveloff. Elŭ spune, că décă Sobrania acceptă pe a acestui regentŭ, trebue sĕ priméscă şi pe a celorlalţĭ doi. Pentru dênsulŭ, regenţii ţinêndŭ puterile lorŭ dela o autoritate princiară, nu potŭ sĕ se remită decâtŭ succesorului principelui Alecsandru.

D. Radoslavoff, prim-ministru, cere adunărei sĕ priméscă demisiunea d-lui Karaveloff, declarândŭ că în casulŭ contrarŭ, guvernulŭ întregŭ arŭ remite puterile sale în mânile adunărei. Spune, în trécătŭ, contrarŭ celorŭ spuse de d. Slaveikoff, că d. Karaveloff a luatŭ partea sa până în ultimulŭ momentŭ de rĕspundere a celorlalţĭ regenţĭ, şi că aceştia s'au opusŭ pretenţiunilorŭ Rusiei. D. Radoslavoff propune decĭ adunării sĕ numéscă din nou pe regenţĭ şi sĕ înlocuiască pe d. Karaveloff prin d. Jivkoff, preşedinte alŭ camerii.

D. Stoianoff, deputatulŭ publicistŭ popularŭ, care a făcutŭ de curêndŭ o campaniă contra călĕtoriei generalului Kaulbars, pronunţă unŭ discursŭ umoristicŭ în care spune, că regretă că a datŭ votulŭ sĕu unui principe, care cere sfaturĭ, pentru a primi coróna Bulgariei; elŭ adauge, că se îndoiesce de ecsistenţa Europei, fiindŭ că ea nu e represintată înaintea Sobraniei. Totuşĭ ar trebui, ḍice elŭ, sĕ ne asigurămŭ de esistenţa Puterilorŭ trimiţêndŭ o deputaţiune pe lângă diferitele cabinete. Se trece apoi la votŭ,

D. Stambuloff şi Mutkuroff rĕmânŭ regenţĭ şi adunarea le alătură pe d. Jivkoff ca sĕ înlocuiască pe d. Karaveloff.

Camera mai numesce o deputaţiune ce trebue sĕ se ducă pe lângă puterĭ, şi desemnéză pentru a face parte din ea pe d-nii Grecoff, Stoiloff şi Kalceff.

Adunarea se amână apoi pentru o dată nedeterminată.

SCIRILE ḌILEI.

Emigrarea Sĕcuilorŭ în România le face multă bătaiă de capŭ »patrioţilorŭ«. In causa acésta unŭ „patriotŭ“ propune în „Magy. Polgár“ ca kulturegyletiştii sĕ

îngrijéscă mai ântéiu de a împedeca emigraţiunea Sĕcuilorŭ în România şi numai în a doua liniă sĕ-şĭ bată capulŭ cu edificărĭ de şcóle, bisericĭ etc., pentru că „fata de Sĕcui, care a gustatŭ odată apa dulce a Dîmboviţei este perdută pentru patria ei şi pentru omenime, se demoraliséză şi devine obiectulŭ imoralităţii altora“. Indémnă, ca „patrioţii“ sĕ se'ngrijască a-le da pânea de lipsă pentru traiulŭ vieţii şi încă înainte de sosirea anului nou sĕ-i angajieze ca servitorĭ, vizitii etc., pentru ca sĕ nu mai fiă siliţĭ a trece în România. — Dér atuncĭ cu ce se facŭ banchetele?

—x—

Cetimŭ în »Ellenzék“ unŭ articulŭ, în care autorulŭ *se plânge* fórte multŭ *contra purtărei ilegale* a subofficerilorŭ militarĭ din Cluşiu. Bieţii recruţĭ dela sate — se dice în acestŭ articulŭ — suntŭ daţĭ prĕdă pe mâna unorŭ căprarĭ îngâmfaţĭ şi închipuiţĭ, carĭ pe sine se credŭ a fi nu sciu ce domnĭ marĭ, ér pe supuşii lorŭ îi tractéză ca pe nisce dobitóce. Ei nu bagă în sémă legea militară, care opresce bătaia cu desĕvîrşire, ci pe bieţii feciorĭ îi batŭ şi tiraniséză până la sânge, ba aşa suntŭ de tiranĭ, încâtŭ de frica rĕsbunărei lorŭ, bieţii feciorĭ îşĭ înécă durerea în pieptŭ şi nu cutéză nicĭ măcarŭ a denunţa faptulŭ înaintea judecăţei.

—x—

Ministeriulŭ unguréscŭ a terminatŭ noua împărţire a districtelorŭ inginerilorŭ superiorĭ. Şefulŭ districtului formatŭ din comitatele Alba inferióră, Sibiiu, Făgăraşŭ, Têrnava mare şi Têrnava mică va fi, provisoriu, inginerulŭ superiorŭ Alexandru *Hartig* în Sibiiu, alŭ districtului formatŭ din comitatele Braşovŭ, Trei-scaune, Ciucŭ, Odêrheiu şi Mureşiu-Turda inginerulŭ superiorŭ Adolf *Egelmayer* în Odorheiulŭ sĕcuescŭ, alŭ districtului formatŭ din comitatele Bistriţa-Năsĕudŭ, Solnocŭ-Dobêca, Cojocna şi Turda-Arieşŭ inginerulŭ superiorŭ Iosef *Bucsi* în Cluşiu.

—x—

Pe loculŭ de păşune de lângă Cuşma, unŭ păstorŭ a găsitŭ la o adêncime de o urmă unŭ *pocalŭ* frumosŭ lucratŭ şi mai multe *secerĭ de bronzŭ*. Aceste obiecte au fostŭ cumpărate şi dăruite gimnasiului din Bistriţa.

—x—

Cetimŭ în „Rĕsboiulŭ“: „*Comisia română-austro-ungară* însărcinată cu regularea graniţelorŭ între *România* şi *Austro-Ungaria* 'şĭ-a întreruptŭ lucrările, din causa óre-cărorŭ neînţelegerĭ ivite între delegaţĭ.“

—x—

Cea mai eftină carne se vinde în Măeruşulŭ săsescŭ; unŭ chilogr. carne de vită costă 11 cr.

—x—

„Ellenzék« într'unŭ articulŭ de fondŭ dă espresiune părerei sale de rĕu, că din causa lipsei unei *armate ungurescĭ*, Ungaria nu este în posiţiă de a-şĭ puté apĕra interesele sale în afară, de a înfrânge atacurile inimicilorŭ şi de a înăbuşi cu propria'i putere o eventuală revoluţiă internă. — Ce dracu, departe au ajunsŭ lucrurile! Nu cumva cei dela »Ellenzék“ au de gândŭ sĕ facă revoluţiă?

—x—

Érăşĭ a mai »pricopsitŭ« ministrulŭ *Trefort* pe 5 preoţĭ gr. or. cu câte 50 fl. — Câtă lăcomiă!

—x—

„Bomba“ din *Brăila* spune că, în cursulŭ sĕptĕmânei trecute, s'au exportatŭ din portulŭ Brăilei următórele vite pentru Italia: 1. Vaporulŭ »Dethmarschen“ sub pavilionŭ germanŭ, a încărcatŭ pe bordŭ 405 boi, 419 berbecĭ şi 25 rîmătorĭ. 2. Vaporulŭ »Saxon-Briton« sub pavilionŭ englezŭ, 110 boi, şi 3. Vaporulŭ »George Fischer“, sub pavilionŭ englezŭ, 30 boi, 50 vacĭ 200 rîmătorĭ şi 5000 kgr. nucĭ. Esportarea s'a făcutŭ de d-nii *Gehelesen* proprietarulŭ vaporului Dethmarschen, *Petricioni* şi casa Comercială agricolă *Cirio*.

—x—

Ephoria spitalelorŭ civile (serviciulŭ bunurilorŭ) din Bucurescĭ face cunoscutŭ, că hotelulŭ vechiu din oraşulŭ *Sinaia*, districtulŭ Prahova, proprietate a casei spitalelorŭ, urmândŭ a se închiria împreună cu dependinţele sale, pe unŭ nou termenŭ de trei séu cincĭ anĭ începĕtorĭ dela 1 Aprilie 1887, pentru acestŭ sfârşitŭ se va ţiné licitaţiă la Ephoriă în Bucurescĭ, strada Colţei Nr. 38, in diua de 10 Decemvre viitorŭ, orele 10 diminéţa, când se vorŭ vedea şi condiţiunile relative Totŭ în aceeaşĭ di, de 10 Decembre, se va ţiné licitaţiă la Ephoriă şi pentru vêndarea de vecĭ a acestui hotelŭ cu dependinţele şi loculŭ lorŭ, conformŭ condiţiunilorŭ relative ce se potŭ vedé la Ephoriă în orĭce di şi oră de lucru, ér suma cu care se va adjudeca şi confirma acestŭ imobilŭ, se va rĕspunde de cumpĕrătorŭ odată séu cu amortismentŭ, care sĕ nu trécă peste dece anĭ, şi cu procentŭ de 7 la sută până la achitare

—x—

Guvernulŭ turcescŭ a ordonatŭ tuturorŭ oficiilorŭ, a închide tóte scólele deschise de iesuiţĭ fără concesiunea guvernului; a interdice deschiderea altorŭ scolĭ din partea lorŭ pe viitorŭ şi a veghia strictŭ asupra instrucţiunii în scolile iesuitice autorisate de mai demultŭ.

—x—

Astă séră, Mercurĭ, trupa teatrală germană va juca „*Der „Bettelstudent*“, mare operetă în 3 acte, de F. Zell şi R. Genée.

Cestiunea continuităţii Românilorŭ în Dacia
înaintea
Congresului orientaliştilorŭ din Viena.

Trebue că a păţit'o rĕu de totŭ „învĕţatulŭ“ istoricŭ ungurŭ Hunfalvy-Hundsdorfer! Pĕcatŭ că nu s'a găsitŭ cineva, care sĕ descrie momentulŭ când d. Hunfalvy, înfundatŭ de d. Haşdeu, n'a mai pututŭ vorbi, ci abia mai îngâna câte o vorbă. De altmintrelea a fostŭ o bună lecţiune dată „istoricului“ ungurŭ. Intre patrioţĭ póte fi aplaudatŭ, dér între adevĕraţĭ învĕţaţĭ se face de rîsŭ. Étă ce cetimŭ în „Convorbirile Literare:“

Nu puţinŭ sgomotŭ s'a făcutŭ dilele trecute despre o lucrare, pe care ar fi cetit'o d. *Hunfalvy* în Congresulŭ orientaliştilorŭ dela Viena şi în care acestŭ învĕţatŭ Ungurŭ se silesce a dovedi, cumcă naţionalitatea română e nouă în Dacia lui Traianŭ, venită târdiu de peste Dunăre, născută în Balcanĭ şi mai câte altele. Este adevĕratŭ, că lucrarea în cestiune era scrisă şi gata de a fi comunicată Congresului, dér cetită n'a fostŭ în realitate decâtŭ numai unŭ felŭ de întroducere, ér restulŭ a rĕmasŭ necititŭ, şi étă pentru ce:

Din dată ce d. Hunfalvy începuse aşĭ desfăşura teoria, d. B. P. *Haşdău* s'a sculatŭ, cerêndu-i voiă de alŭ întrerupe pentru a-i pune o întrebare. D. Hunfalvy consimţindŭ, d. Haşdeu l'a întrebatŭ: De ce óre calulŭ scopitŭ se chiamă *hongre*, adecă »Ungurŭ«? Fiindcă meşteşugulŭ scopirii cailorŭ era fórte îndatinatŭ pe ţĕrmulŭ stîngŭ alŭ Dunării de josŭ în totŭ cursulŭ veacului de mijlocŭ, începêndŭ încă din secolulŭ alŭ IV-lea, după mărturia lui Ammian Marcellin, astfelŭ că Francesii, căpĕtândŭ cai scopiţĭ de prin Ungaria, i-au numitŭ *hongres*.

Acestŭ cuvêntŭ ar fi de ajunsŭ elŭ singurŭ pentru a dovedì, că în veaculŭ de mijlocŭ Ungurii locuiau în patria lorŭ de astădĭ, décă neştine s'ar apuca cumva a născocì o teoriă contrară. Dér atuncĭ este şi mai sigurŭ, că Românii suntŭ la pólele Carpaţilorŭ celŭ puţin totŭ atâtŭ de vechĭ ca Ungurii, căcĭ în întréga Europă centrală şi nordică calulŭ scopitŭ nu se chiamă „Ungurŭ“ ca franţuzesce, ci »Românŭ«, nemţesce *Wallach*, în limba svediană *valack*, în limba litvană *volukas*, în tóte dialectele slavice dela nordŭ şi numai dela nordŭ *val ah* şi *voloh*, fiindcă în intréga Europă centrală şi nordică acestŭ felŭ de cai se aduceau în veaculŭ de mijlocŭ, fără intervenţiunea Ungurilorŭ, deadreptulŭ dela Românĭ, prin urmare Românii lucuiau aci, ér nu peste Dunăre.

D. Hunfalvy nu scia ce sĕ rĕspundă la o întrebare atâtŭ de pragmatică, când étă se scólă d. profesorŭ Alfred Ludvig dela Praga, ridicândŭ o altă obiecţiune. Décă — dice renumitulŭ sanscritistŭ boemŭ — décă Românii arŭ fi venitŭ din Bulgaria, atuncĭ capitalele lorŭ cele mai vechĭ ar fi fostŭ aprópe de Dunăre, pe când istoria ni le arată din contră la nordŭ, în Carpaţĭ, şi pogorîrea de acolo urméză cu multŭ mai târdiu.

Ambele întreruperĭ au produsŭ o sensaţiune atâtŭ de învederată între ascultătorĭ şi au încurcatŭ atâtŭ de rĕu pe d. Hunfalvy, încâtŭ elŭ abia a pututŭ sĕ îngâne de câteva orĭ câte un „nu sciu“ séu „cestiunea trebue studiată,“ şi apoi a declaratŭ, că nu mai citeşte memoriulŭ sĕu fiindŭ pré lungŭ, ci-lŭ depune pe biurou pentru a fi publicatŭ în buletinŭ.

Étă totŭ ce a făcutŭ învĕţatulŭ Ungurŭ, dér nu încă totŭ ce i s'a făcutŭ lui, căcĭ peste trei dile, dinaintea aceloraşĭ membri ai Congresului, d. Haşdeu a cetitŭ o lucrare a sa „Sur les éléments turcs en roumain“, în care din nou prin alte argumente a combătutŭ teoria d-lui Hunfalvy, fiindŭ aplaudatŭ şi fără a se ridica o singură voce împotrivă.

Deşiu, 4 Noemvre 1886.

Cu viuă bucuriă vinŭ a avisa pe on. publicŭ cetitorŭ, cumcă *scóla română din Deşiu* funcţioneză, prelegerile s'au începutŭ, copiii au unde învĕţa carte.

Că s'a pututŭ face acéstă scólă acum şi aicĭ este multŭ, considerândŭ împrejurările localĭ, indiferentismulŭ şi egoismulŭ unora, lipsa de spiritŭ şi de zelŭ alŭ altora apoi miseria massei poporului nostru.

Pronia divină însĕ a ajutatŭ câtorva ómenĭ mai întreprindĕtorĭ, mai îndrăsneţĭ, carĭ s'au pusŭ la lucru, au esoperatŭ totulŭ, şi iată scóla română din Deşiu, din materialŭ solidŭ edificată, »cu unŭ esteriorŭ frumosŭ, spaţiósă şi luminósă“ este gata şi dată sacrului ei scopŭ: cultivarea neamului românescŭ!

In Dumineca din 31 Octomvre 1886 după serviciulŭ divinŭ la 11 óre a. m. numerosulŭ poporŭ în frunte cu protopopulŭ, inteligenţa, învĕţătorulŭ şi elevii scolarĭ venindŭ dela biserică la şcola cea nouă, în uliţa poştei aceea s'a sânţitŭ prin stropirea cu apă, servindu-se aşa numita osfeştaniă, — şi s'a cântatŭ însufleţitórea cântare rituală „Impĕrate cerescŭ!«

D. protopopŭ Ioanŭ *Vele* ţinŭ vorbirea de deschiderea scólei arătândŭ lipsa cresterei şi culturei; acestea se câştigă prin scólă, care în mare proporţiune s'a ridicatŭ din darulŭ de 450 fl. v. a. alui Vasile *Filipŭ*, alŭ căruia nume îlŭ pomenesce cu pietate, şi amintirea fiă-i eternă; mulţămì tuturorŭ patronilorŭ, confăptuitorilorŭ şi sprijinitorilorŭ la ridicarea acestei scóle, — curatori mei bisericescĭ, membrilorŭ senatului scolarŭ, comisiunei de edificare esmisă în frunte cu d. advocatŭ Augustinŭ

FOILETONU.

Unŭ firŭ de pĕrŭ albŭ.

— Noveletă. —

Intr'una din dilele lui Maiu, desdediminéţă, când e somnulŭ mai dulce, mĕ trezesce unŭ espresŭ, poreclitŭ la noi — »trocarŭ,« — şi-mĭ îmânéză o scrisóre.

Desfacŭ pliculŭ şi cu ochii pe jumĕtate deschişĭ cetescŭ următórele rîndurĭ:

„Scumpulŭ meu amicŭ!

»Inainte de a părăsi romanticulŭ Braşovŭ pentru totdéuna, îţĭ dicŭ unŭ rĕmasŭ bunŭ. Am trăitŭ câtva timpŭ în ilusiunĭ; trăindŭ între voiu, am visatŭ unŭ visŭ dulce.... şi acum trézŭ şi deşteptŭ plecŭ pe calea realităţii fără speranţe şi cu inima sdrobită.... Foculŭ sântei iubirĭ s'a stinsŭ din peptulŭ meu setosŭ după fericire. Acum plecŭ fără scopŭ în lumea largă şi de aci înainte voiu orbeca în întristătorulŭ întunerecŭ..... până mĕ voiu sfêrşi şi eu. Totŭ ce am credutŭ şi am speratŭ s'a nimicitŭ într'unŭ momentŭ nefericitŭ printr'o întêmplare a sorţii“ — — —.

„Acum sunt redatŭ éră liberei cugetărĭ şi minţii liniscite.... nu sunt nicĭ nebunŭ...... nicĭ ridiculŭ....! Adio, adio, iubite.... nu scriu la revedere, că nu am speranţă, precum nu am timpŭ sĕ-ţĭ scriu mai pe largŭ întêmplarea, căcĭ trenulŭ plécă — şi eu trebue sĕ fugŭ de aicĭ. — Te îmbrăţişéză: — Corneliu.«

Cetindŭ până în fine aceste rêndurĭ m'am deşteptatŭ de totŭ; — ba m'au prinsŭ fiorĭ recĭ şi o îngrijire seriósă: că ce s'a întêmplatŭ cu amiculŭ meu?

Ilŭ cunosceamŭ şi-lŭ sciamŭ ca pe unŭ omŭ seriosŭ.. şi aceste rêndurĭ neînţelese!? Am tresăritŭ la cugetulŭ: că óre nu s'a smintitŭ....!?

— Cine ţĭ-a datŭ acéstă scrisóre? îlŭ întrebŭ pe expresŭ cu nerăbdare.

— Unŭ feciorŭ dela hotelulŭ »Bucurescĭ,« — îmĭ rĕspunde.

— Şi ce a disŭ?

— Sĕ aducŭ scrisórea acésta aci la D-vóstră.

— Ai vĕdutŭ pe domnulŭ acela. care a scrisŭ scrisórea?!

— Nu, — rĕspunde cu linişte.

Mai cetescŭ odată scrisórea, sĕ-i înţelegŭ cuprinsulŭ şi sĕ mĕ convingŭ, décă Corneliu o-a scrisŭ. — Era în adevĕrŭ scrisórea lui. Am cetit'o cu încordare a doua óră, a treia óră, dér n'am înţelesŭ mai multŭ, decâtŭ la prima cetire.

— Care trenŭ plécă acum mai curêndŭ? îlŭ întrebŭ éră pe espresŭ.

— Celŭ spre România, — îmĭ rĕspunde.

— Du-te şi îndată mĭ-adă o birjă sĕ mergŭ la gară! — îi poruncescŭ sărindŭ din patŭ.

Espresulŭ s'a dusŭ, — eu fără a mĕ spăla şi pieptĕna mĕ îmbracŭ şi peste câteva secunde mĕ aruncŭ în birja comandată şi alergŭ la gară sĕ vĕdŭ, sĕ mĕ convingŭ ce s'a întêmplatŭ cu pretinulŭ meu.

*

Era o diminéţă frumósă, dér cam rĕcorósă: asupra oraşului domnea o tăcere tainică, stradele liniştite şi góle: tóte aceste, apoi îngrijirea pentru amiculŭ meu mĭ-au făcutŭ o impresiune neplăcută, aşa că, când am sositŭ în gară, eram de totŭ indispusŭ.

Aicĭ era o lume pestriţă, totŭ felulŭ de ómenĭ. Cu greu am pututŭ străbate dintr'o sală în alta; dér amiculŭ meu nu era nicăirĭ. — Alergŭ pe peronŭ.

Corneliu se preumbla cu paşĭ repedĭ şi cu nerăbdare Când m'a dăritŭ, s'a apropiatŭ de mine, mĭ-a strînsŭ mâna cu emoţiune dicêndŭ:

— Pré multă atenţiune ai pentru mine.... ţĭ-ai stricatŭ somnulŭ pentru unŭ netrebnicŭ... Am cugetatŭ, că pe când vei ceti scrisórea mea, eu voiu fi departe preste hotarŭ....

— Şi ce te alungă aşa pe neaşteptate preste hotarŭ? îlŭ întrerupŭ.

— Unŭ firŭ de pĕrŭ albŭ! — îmĭ rĕspunde cu unŭ surîsŭ amarŭ şi cu o voce sarbedă.

Munteanu, curatorului primarŭ Teodorŭ Colceriu şi tuturorŭ celorŭ carĭ multŭ au ostenitŭ, măestrilorŭ I. Sichisianu şi G. Suleanŭ, ambii românĭ, carĭ au lucratŭ solidŭ şi omenesce scóla.

Junele docente d. Androne Petri a cântatŭ apoi în onórea contribuitorilorŭ la acésta scólă, cu elevii sĕi, următórea poesiă ocasională:

Inima cea bună, bunĕtatea Vóstră
Ce ne-ajută scóla şi miseria nóstră;
Ca nobele sânte, vorŭ fi neuitate
Ca nisce florĭ mândre, în seculĭ păstrate.

In câmpulŭ vieţii pentru acestŭ bine
S'aveţĭ fericire, totŭ ḑilele senine;
Sĕ Vĕ dée ceriulŭ multă bunĕtate
Sĕ mai puteţĭ face şi scólelorŭ parte!*)

După aceea luă cuvêntulŭ d. advocatŭ Gabrielŭ *Manu*, care, emoţionatŭ şi cu tonulŭ sĕu sonorŭ, vorbi despre folosulŭ scólei şi incepêndŭ cu „in unire puterea cresce," şi „voesce şi va fi« dovedi cum se putŭ efectua prin unirea tuturorŭ şi în faţa miseriei şi a altorŭ obstacole a secera victoria în ajungerea scopurilorŭ mărețe începute cu voinţă tare. Indemnă poporulŭ la unire în tóte lucrurile, la conţelegere imprumutată şi la voinţă tare şi nestrămutată, cu cuvintele cele mai convingĕtóre, isvorite din inima sa românéscă.

Mulţămi şi D-sa tuturorŭ contribuitorilorŭ şi cu preferinţă acelorŭ fraţĭ românĭ din depărtare, de preste văi şi munţĭ, carĭ ne întinseră însemnatulŭ ajutorŭ de 410 fl. v. a. tocmai în momentele cele mai critice. (Veḑĭ »Gaz. Transilv.« Nrii. 129 şi 207 din 1886.)

In urma acestei cuvêntărĭ s'au făcutŭ următórele contribuirĭ dela domnii: Gabrielŭ Manu advocatŭ 3 fl., Augustinŭ Munteanu 4 fl., Petru Mureşianu, Alexa Bogdanŭ, Georgiu Gavriluţŭ, d-na Frank Iános, Vasile Bene, Ioanŭ Sichişianu, Marta Micanŭ câte 1 fl.; Teodorŭ Bunicu 50 cr.; Marişca Borzasi 50 cr.; Nicolae Bene 40 cr.; Laurenţiu Michesiu învĕţătorŭ 30 cr.; Marişca Bodia 25 cr.; Mihaiu Moldovanŭ 20 cr. Irina Micanu 20 cr; Ioanŭ Şiolocu 20 cr.; Maria Micanu 20 cr., suma 16 fl. 32 cr. v. a. spre înzestrarea internă a şcólei cu celea de lipsă.

Festivitatea se termină la 1 óră p. m. şi publiculŭ se depărtă pre la ale sale

Incheindu-mĭ raportulŭ îmbucurătorŭ observŭ, că ar fi timpulŭ supremŭ sĕ provedemŭ acéstă şcólă nu numai cu rechisitele şi mobiliarulŭ internŭ necesarŭ şi prescrisŭ prin legile şcolare, ci sĕ punemŭ temeiulŭ şi la unŭ *fondŭ şcolarŭ*, din care sĕ se plătéscă regulatŭ salariulŭ învĕţătorescŭ, ce ar fi de doritŭ sĕ se rĕdice dela 200 la 300 fl. v. a.

Sĕ sperămŭ, că şi acestea se vorŭ putea tóte esopera cu timpulŭ!

Dumneḑeu cu noi şi cu causa instrucţiunei poporului românŭ!

Puterea armată a Austro-Ungariei.

Cetitorii noştri îşĭ vorŭ fi aducêndŭ încă aminte de o broşură ce a apărutŭ în Lipsca, cu intenţiunea vĕdită de a calumnia armata austro-ungară. Broşura acésta a formatŭ şi obiectŭ de discuţiune într'una din şedinţele delegaţiunei, declarândŭ ministrulŭ de rĕsboiu comunŭ, că acea broşură conţine o mulţime de neadevĕrurĭ. Ca rĕspunsŭ la acéstă broşură, a apărutŭ acum la Luckhardt în Berlinŭ o scriere intitulată *„Puterea armată a Austro-Ungariei în a douĕspreḑecea óră cum este"*. Autorulŭ acestei scrierĭ, — a cărei precuvêntare e datată din Brünn, e unŭ ofiţerŭ austro-ungarŭ.

Autorulŭ ia sub scutulŭ sĕu pe creatorulŭ organisaţiunii actuale, pe contele Bylandt-Rheidt, în contra atacurilorŭ cuprinse în pamfletulŭ tipăritŭ de Vigand. Elŭ înşiră tóte reorganisările întêmplate în decursulŭ activităţii de 10 anĭ a ministrului de rĕsboiu. S'au făcutŭ multe reforme, şi autorulŭ cu totŭ dreptulŭ laudă ridicarea cualitativă şi cuantitativă a armatei, mai alesŭ considerândŭ, ce puţine mijlóce îi stau la disposiţiă contelui Bylandt-Rheidt. După ce respinge afirmarea, că în corpulŭ ofiţerescŭ s'ar propaga idei socialiste, trece autorulŭ la capitululŭ mobilisării şi ḑice, că împărţirea teritorială s'ar fi făcutŭ anume cu scopulŭ de a se putea face o grabnică mobilisare. Mai alesŭ se dovedesce referitorŭ la posiţia Galiţiei, care ar fi de o mare importanţă militară pentru Rusia, că afirmarea cuprinsă în broşura lui Vigand: Austro-Ungaria ar pute opune celorŭ 22 regimente de cavaleriă rusescĭ numai 8 regimente de cavaleriă în Polonia-rusească, că nu corespundŭ adevĕrului pentru că nu se află 22 regimente rusescĭ de cavaleriă în Polonia-ruséscă, ci numai 18, apoi proporţia e numai 3 faţă cu 2, căcĭ regimentele rusescĭ de cavaleriă consistă numai din 4, pre când cele austriace, consistă din 6 escadróne. Mai alesŭ arată autorulŭ broşurei din cestiune, că Austro-Ungaria are drumurĭ de ferŭ cu multŭ mai multe, prin urmare comunicaţia e multŭ mai desvoltată decâtŭ a Rusiei. Mare pond se pune pe susţinerea disciplinei în armata comună, care e în stare a cumpĕni tóte scăderile născute prin conglomeratulŭ de naţionalităţĭ ce aparţinŭ armatei. Broşura acésta combate în tóte broşura lui Vigand, dovedindŭ pretutindenea contrarulŭ celorŭ ḑise de acesta. La sfîrşitŭ se spune convingerea, că numai ură personală a fostŭ causa apariţiunei broşurei lui Vigandŭ.

*) Veḑi-o poblicată în Nr. 3, 1866 în „Sionulŭ românescŭ"

Ultime sciri.

Sofia, 14 Noemvre. Printr'unŭ ucazŭ, soldaţii din regimentulŭ de infanteriă Strumsky şi din regimentulŭ de artileriă 1, carĭ au luatŭ parte la revoluţiunea dela 21 Augustŭ, suntŭ graţiaţĭ în considerarea meritelorŭ câştigate în luptele dela Slivniţa şi Pirotŭ. Unŭ altŭ ucazŭ transformă tribunalele militare, din locurile în care esistă starea de asediu, în tribunale de rĕsboiu campestre.

Sofia, 15 Noemvre. *Kaulbars cere printr'o notă*, ḑicêndŭ că unŭ cavasŭ beatŭ alŭ consulatului rusŭ din Filipopolŭ a fostŭ arestatŭ, *destituirea comandantului de brigadă şi alŭ oraşului Filipopolŭ, aspra pedepsire a celorlalţĭ vinovaţĭ şi salutarea stégului rusŭ de pe consulatulŭ rusescŭ. Pentru rĕspunderea acestei note fixéză Kaulbars ḑiua de 17 curentă.*

Petersburgŭ, 14 Noemvre. — *Graşdanin scrie că alegerea prinţului de Mingrelia ar fi fórte fericită. Elŭ e incarnaţiunea unei definitive resolvărĭ a cestiunei bulgare. Indată ce Nicolae Dadian va intra în Bulgaria cu o suită rusă, cu unŭ ministru de rĕsboiu rusŭ, cu oficerĭ ruşĭ, cu câteva bataliône şi sotnii de cazacĭ, va trebui înlăturată constituţia bulgară; mai departe sĕ se alégă cu precauţiune funcţionarĭ potriviţĭ pentru Bulgaria.*

Petersburgŭ, 14 Noemvre. — *„Novoje Vremja" şi „Novoşti" critică discursulŭ contelui Kalnoky nefavorabilŭ* şi suntŭ de părere că tonulŭ cu douĕ sensurĭ alŭ aceluia *nu póte oferi o garanţiă tare păcii.*

DIVERSE.

O dramă sângerósă. — In diminéţa ḑilei de 7 Noemvre s. n. s'a petrecutŭ o sângerósă dramă familiară în casa papucarului Wilpert din Bazinŭ. Wilpert îşĭ temea fórte mulŭ nevasta, pe care o iubea cu unŭ turbatŭ amorŭ, măcarŭ că era deja de 45 anĭ şi avé 6 copii. Acéstă patimă nefericită ilŭ hotărî la unŭ actŭ înspăimântătorŭ. In diminéţa Duminecei de 7 Noemvre se apropiă de patulŭ în care durmia nevastă-sa şi pentru ca sĕ nu mai pótă fi iubită de nimenea, luă unŭ briciu şi'i taiă nasulŭ. Nefericita deşteptându-se din somnŭ strigă după ajutorŭ. Atuncĭ Wilpert se aruncă în patulŭ nevestei sale şi tăindu-şĭ vinele dela mânĭ, picióre şi grumaḑĭ în scurtŭ timpŭ îşĭ dete sufletulŭ. Prin o scrisóre a lui aflată după mórte se descoperi motivulŭ faptului. Se presupune că Wilpert a comisŭ fapta într'unŭ escesŭ de nebuniă.

Poveste americană. — Unŭ balonŭ, în care se află unŭ aeronautŭ, plutesce în aerŭ la o înălţime de patru sute metri. Aeronautulŭ, privindŭ cu ochianulŭ în josŭ, vede pe soţia sa în braţele unui amicŭ. Atuncĭ, neascultândŭ decâtŭ indignarea sa, strigă: — „Ah! mizerabile! de astă dată te-am prinsŭ... şi n'ai sĕ'mĭ mai scapĭ!"... Şi pentru a'i surprinde în flagrantŭ delictŭ, se aruncă josŭ din balonŭ.

Bibliografiă.

Scóla şi Familia, fóiă pentru crescere şi învĕţămêntŭ, apare de două orĭ pe lună în Braşovŭ. Directorŭ: *Stefanŭ Iosifŭ;* Redactorŭ rĕspundĕtorŭ: *Ioanŭ Dariu.* — Nr. 13 dela 1 (13) Noemvre conţine: Disciplina în scólă (urmare.) — Educaţiunea (urmare.) de I. Dariu. — In ce constă adevĕrata cultură a spiritului şi care e nobleţa inimei? — Câteva observărĭ relativŭ la crescerea copiilorŭ în scólă şi în casa părintéscă (urmare), de I. Dragomirŭ. — Petra înţelepciunei în scólă şi familiă (sentinţe, maxime şi proverbe) adunate de I. Dariu. — Oda de d. V. Alexandri, recitată cu ocasiunea sfinţirei Catedralei dela Curtea de Argeşŭ. — Stupăritulŭ (urmare,) de Constantinŭ Dimianŭ. Gimnastica la Elinĭ. — Diverse.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 3 Noemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91—	$92^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	$93^1/_4$	$94^1/_4$
» convert. (6%)	$85^3/_4$	$86^1/_4$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	35—
Credit fonc. rural (7%)	$103^1/_2$	104—
» „ „ (5%)	$87^1/_2$	88—
» » urban (7%)	$101^1/_2$	102—
» » „ (6%)	92—	93—
» » » (5%)	84—	$84^1/_2$
Banca naţională a României 500 Lei	1015	1025
Ac. de asig. Dacia-Rom.	268	270
« » » Naţională	210	215
Aurŭ contra bilete de bancă	16.—	16.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03—	2.04

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Vorbindŭ elŭ aceste cuvinte, l'am privitŭ în faţă şi m'am îngrozitŭ de ce am cetitŭ în ea. Presupunerea mea era confirmată.

Faţa lui — de altcum senină şi simpatică — de minune schimosită, pérulŭ încâlcitŭ, barba în disordine, nepeptĕnată, ochii turburĭ şi rătăcitorĭ, tótă aparinţa lui neesplicabilă. Se vedea obositŭ şi nedormitŭ. Stam uimitŭ în faţa lui, mĕ temeamŭ sĕ-lŭ întrebŭ că ce are?

Din perplesitatea acésta m'a treḑitŭ sunetulŭ clopotului, care suna a doua óră.

— Adio..... adio — îmĭ ḑice stringêndu-mĭ mâna, trenulŭ plecă.

Atuncĭ îmĭ veni o ideiă bună.

— Incă nu ne despărţimŭ îi reflectezŭ eu, te petrecŭ până la cea mai deaprópe staţiă.

— E frumósă din partea ta acéstă dovadă de amiciţiă, — continuă elŭ cu o voce mulţămitóre

Intr'aceea faţa-i, schimbată până acum, i se însenină şi ochii i se limpeḑiră.

— Dér când ţĭ-am datŭ eu ocasiă vr'odată — îi ḑicŭ eu liniştindu-lŭ — sĕ te'ndoiescĭ de amiciţia mea?

— Nu mĭ-ai datŭ — rĕspunde elŭ totŭ mai liniştitŭ.

Cu inima liniştită am observatŭ atuncĭ, că Corneliu nu-i perdutŭ... dér că are o adêncă durere. — Şi luându-lŭ de braţŭ ne-amŭ urcatŭ în trenŭ, şi ne-amŭ aşeḑatŭ într'unŭ cupeu numai amêndoi. — Clopotulŭ a sunatŭ şi a treia óră şi trenulŭ a plecatŭ — — —!

*

Sburamŭ repede peste şesulŭ întinsŭ, apropiându-ne de maiestoşii Carpaţĭ.

Am trecutŭ prin o vale pitorescă. Sórele era deja susŭ pe bolta ceriului şi rĕvĕrsa raḑe aurii pe vêrfurile înalte ale munţilorŭ. Din pădurĭ se auḑia cânteculŭ paserilorŭ; pe ferestra deschisă a cupeului se strecura unŭ aerŭ curatŭ şi balsamicŭ din valea prin care treceamŭ. — Eu şi Corneliu eramŭ confundaţĭ în gândurĭ şi nu scoteamŭ nicĭ unŭ cuvêntŭ din gură.

Nu-lŭ conturbam în cugetările sale, fiind că vedeamŭ, că cu câtŭ ne depărtamŭ, cu atâta părea mai liniştitŭ.

— Iubescŭ şi admirŭ multŭ natura, — ḑice elŭ întrerupêndŭ deodată tăcerea. — Aerulŭ acesta curatŭ din munţĭ m'a redatŭ éră simţirilorŭ... Cânteculŭ voiosŭ alŭ paserilorŭ îmĭ redeşteptă amintirĭ plăcute — ḑile de fericire — când cântam şi eu!...

— Şi ce întêmplare ţĭ-a pricinuitŭ supărarea acésta neobicĭnuită ţie, ce te alungă dela noi? — îlŭ întrebŭ cu încredere pe amiculŭ meu.

— Unŭ firŭ de pĕrŭ albŭ, frate! Da, unŭ firŭ de pĕrŭ albŭ mĭ-a nimicitŭ tóte speranţele închipuite — şi perḑêndu'mĭ într'unŭ momentŭ totŭ — — — nu te mira că stă înaintea ta unŭ nefericitŭ! — Nu, — continuă mai liniştitŭ, — nu unŭ nefericitŭ, ci unŭ învingĕtorŭ, da, unŭ rarŭ erou alŭ societăţii moderne, care a avutŭ tăria — — — a avutŭ curagiulŭ ca cu mintea rece: sĕ'şĭ învingă inima sburdalnică şi sĕ'şĭ înfrêneze sentimentele pasionate... — Şi victoria acésta s'a raportatŭ printr'unŭ firŭ de pĕrŭ albŭ!

Aşa vorbia amiculŭ meu, ca rĕspunsŭ la întrebarea ce i-am pusŭ, cu o voce hotărîtă şi se parea a fi satisfăcutŭ. Eu îlŭ ascultamŭ cu uimire. Nu înţelegeamŭ nimicŭ din purtarea, din vorbele lui. Elŭ a observatŭ acésta şi continuă:

— Tu te mirĭ de purtarea mea, nu-i aşa? Eştĭ curiosŭ sĕ scii că ce mĕ alungă pe mine dela voi?

— Da, sunt tare curiosŭ, — îi rĕspundŭ.

— Nu ai vĕḑutŭ tu icónele ce le vêndŭ pe la voi Italienii la têrgurĭ, că pe Adam şi Eva îi alungă din raiŭ unŭ îngerŭ, — apoi şi pe mine mĕ alungă unŭ îngerŭ...

— Cu pĕrŭ albŭ? — îlŭ întrerupŭ eu.

— Ah, nu; îngerii suntŭ totĭ tinerĭ.... şi chiar asta-i lucru naibii, — îmĭ rĕspunde glumindŭ. Dér se-ţĭ enarezŭ o istorióră despre unŭ tinĕrŭ şi drăgălaşŭ îngerŭ, credŭ că te va interesa, căcĭ multŭ, pré multŭ m'a interesatŭ în ḑilele trecute şi pe mine.

— Da, mĕ va interesa, — îlŭ asigurezŭ eu. — Vorbesce, — te ascultŭ. (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Noemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	103 45	Bonurĭ croato-slavone	105 50
Rentă de hârtiă 5%	92 85	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.30	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.40	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtiă austriacă	83.55
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50	Renta de arg. austr.	85 —
Bonurĭ rurale ungare	105.—	Renta de aurŭ austr.	113 60
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—	Losurile din 1860	138 80
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.—	Acţiunile băncei austro-ungare	871 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—	Act. băncei de creditŭ ung.	295.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 80	Act. băncei de creditŭ austr.	284.90
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
		Napoleon-d'orĭ	9.93
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.75
		Londra 10 Livres sterlinge	125.70

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 17 Noemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.43	Vênd.	8.45
Argint românesc	»	8.36	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.88	»	9.91
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.25
Imperialĭ	»	10.22	»	10.25
Galbenĭ	»	5.90	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	117.—	»	118.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

„Albina," institutŭ de creditŭ şi economii, Sibiiu.

Publicaţiune

în sensulŭ articolului de lege XXXVI. din anulŭ 1876 §. 29.

1. Suma scrisurilorŭ fonciarĭ pusă în circulaţiă cu 30 Octomvre 1886 e de . . . . fl. 1,016.700 cr. —
2. Pretensiunile institutului de împrumute hipotecare carĭ servescŭ de acoperirea acestorŭ scrisurĭ fonciarĭ suntŭ de . . . . fl. 1,016.781 cr. 67
3. Valórea hipotecelorŭ luată de basă la susnumitele împrumute hipotecare e de . . . . . . fl. 4,402.270 cr. —
4. In sensulŭ §. 97 din statute „fondulŭ specialŭ" pentru asigurarea scrisurilorŭ fonciarĭ este de . fl. 317.600 cr. 40

acesta e indusŭ în contŭ separatŭ şi e plasatŭ în efecte publice.

Sibiiu, la 30 Octomvre 1886.

Direcţiunea.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	—	—
Predealŭ (	—	9.32	—	—
(	—		—	—
Timişŭ	—	9.56	—	—
Braşovŭ (	—	10 29	—	—
(	7.47	—	4.16	—
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19	—
Micăsasa	1.05	—	11.31	—
			11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Cluşiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.23
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	.
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Cluşiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mică	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9 21	—	—	—	9.15
(	—	5.45	—	—	—
Timişŭ	—	6.22	—	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	—	—	—	—
Bucurescĭ	—	11.45	—	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.59	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10.27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4 10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 42
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1 53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.